כאבים בעמוד השדרה

תגובה, ריפוי, תפקוד חדש. תמונת עתיד לחצר הקיבוץ.

"לבנות עתיד" מפגש 2 220721 | אדר' אסף קשטן

מתכננים

תעודת זהות: זה קיבוץ!

זה לא קיבוץ

מה זה?

פרבר? יישוב קהילתי?

(תשובה כואבת: כך נראה חזון מהפך ה"הרחבות" בקיבוצים בסוף המאה ה-20)

הקיבוץ נולד בחיק המרחב החקלאי הפתוח.
המרחב הירוק מקרין אל תוך המרחב הבנוי (של קיבוץ רוחמה)

זה לב קיבוץ (רוחמה)

וזה לב ליבו ("ראשית הצירים")

והלב פועם

שלד, עמוד שדרה, ורידים ועורקים יוצרים את ההוויה המרחבית של יישוב באשר הוא (רומא)

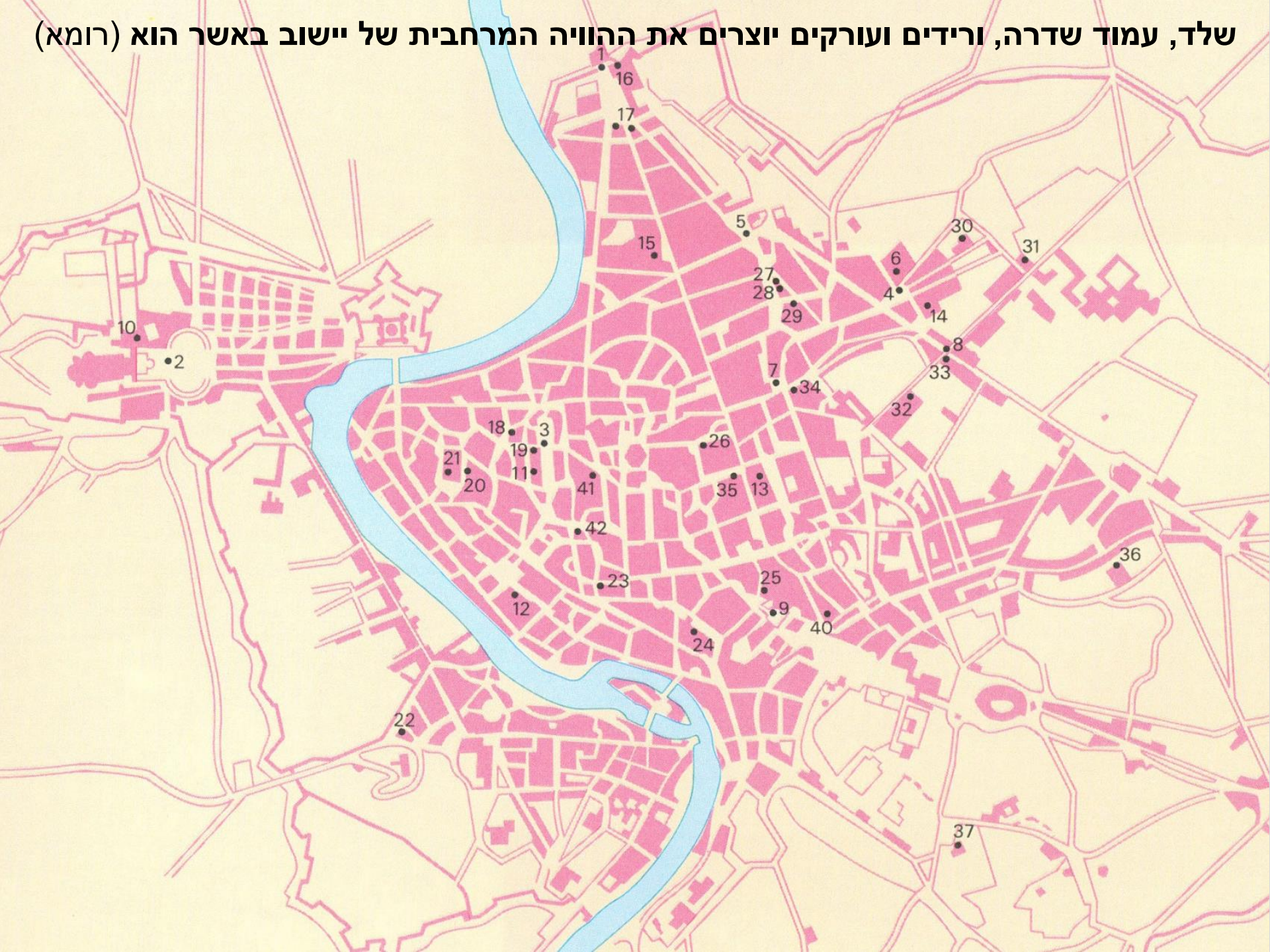

גן השבילים המתפצלים הקיבוצי

"אצלנו" ספר ילדים של מרדכי אמיתי ושרגא וייל, ספריית פועלים, 1953

שלד הקיבוץ ועמוד השדרה

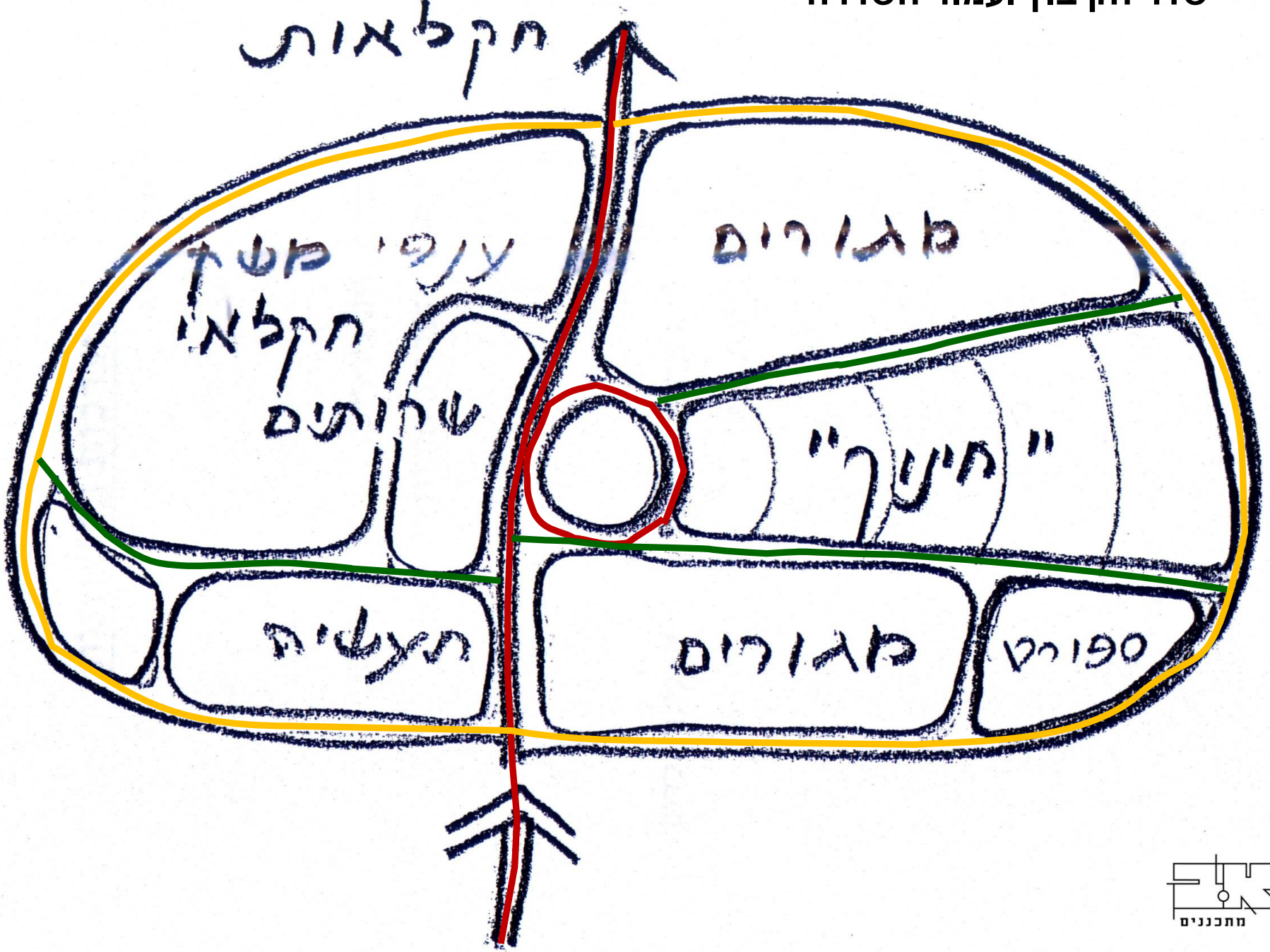

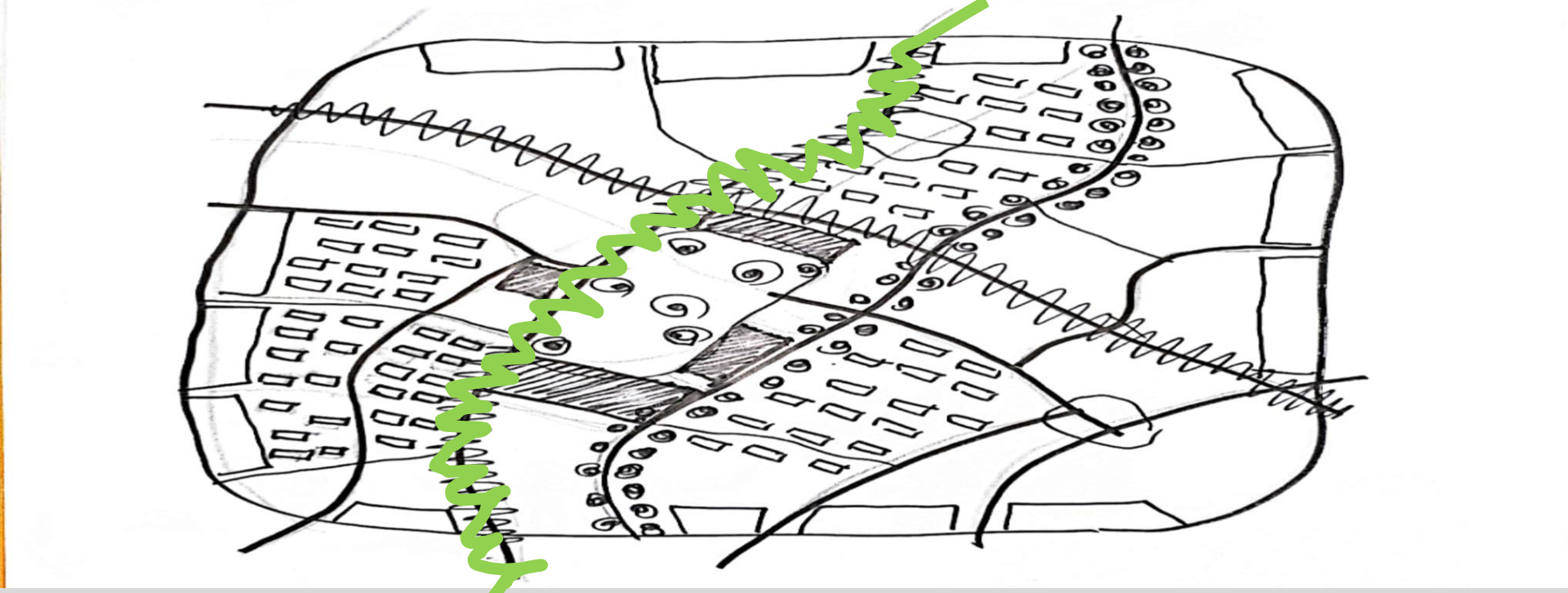

"עמוד השדרה מורכב מחוליות, החוליות מחולקות לאזורים..
עמוד שדרה אינו רק שרירים וחוליות, אלא משמש קשר בין מערכת העצבים, המערכת ההורמונאלית ומערכות הגוף השונות. דרך מערכת העצבים אנו חשים את גופנו ואת הסביבה ודרכם נוצרות תגובות לאירועים. לכן עמוד השדרה מגיב וקשור ישירות למצבנו הרגשי.
יציבה נוצרת לרוב מגנטיקה, אורח חיים, מבנה גוף ומצב רגשי.
תפקיד עמוד השדרה הוא להגן על חוט השדרה ולאפשר יציבות ותנועה לכל הגוף, ומכאן נלמד שהוא מרכז התנועה של הגוף."

עמוד השדרה- מרכז התנועה / יעל מנור. מתוך: סופ"ש שיאצו 2014- גבעת חביבה.

ורידים ועורקים של קיבוץ

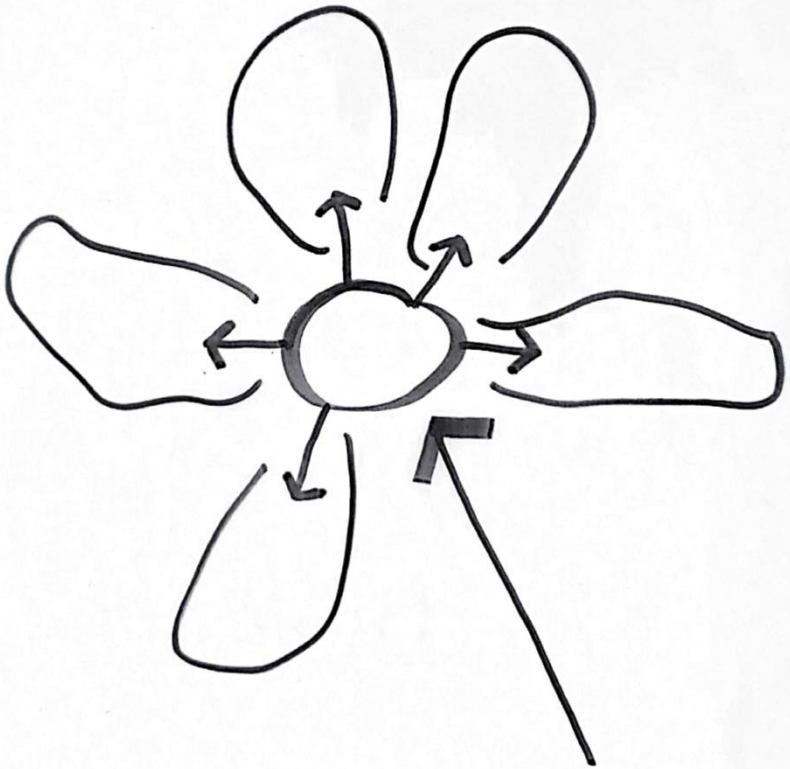

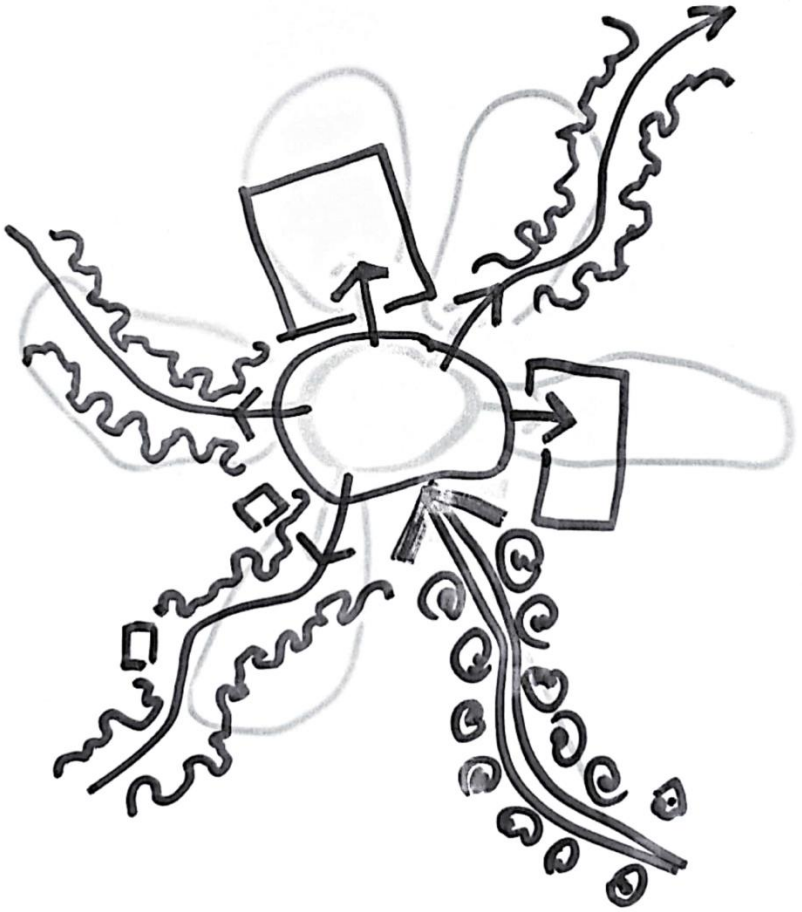

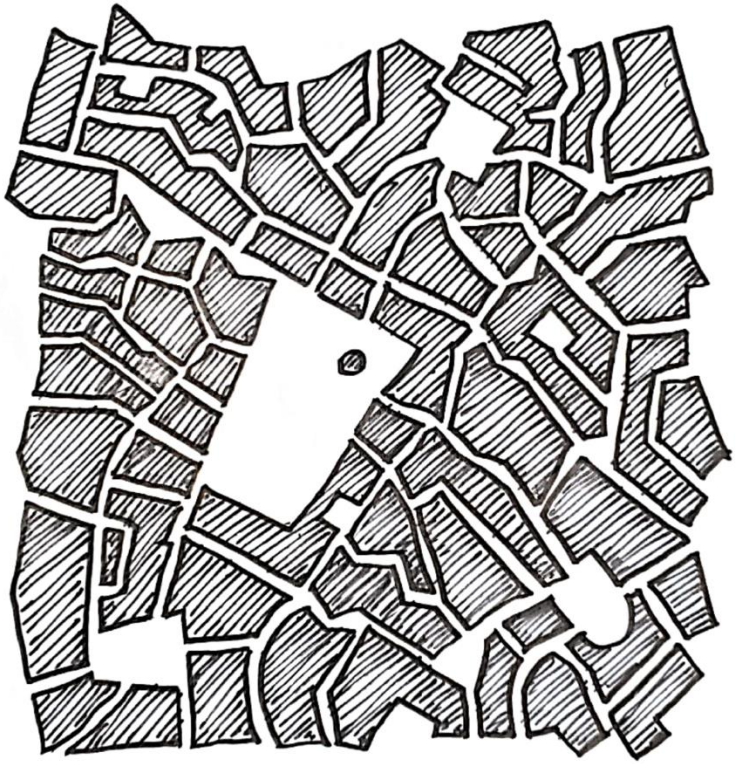

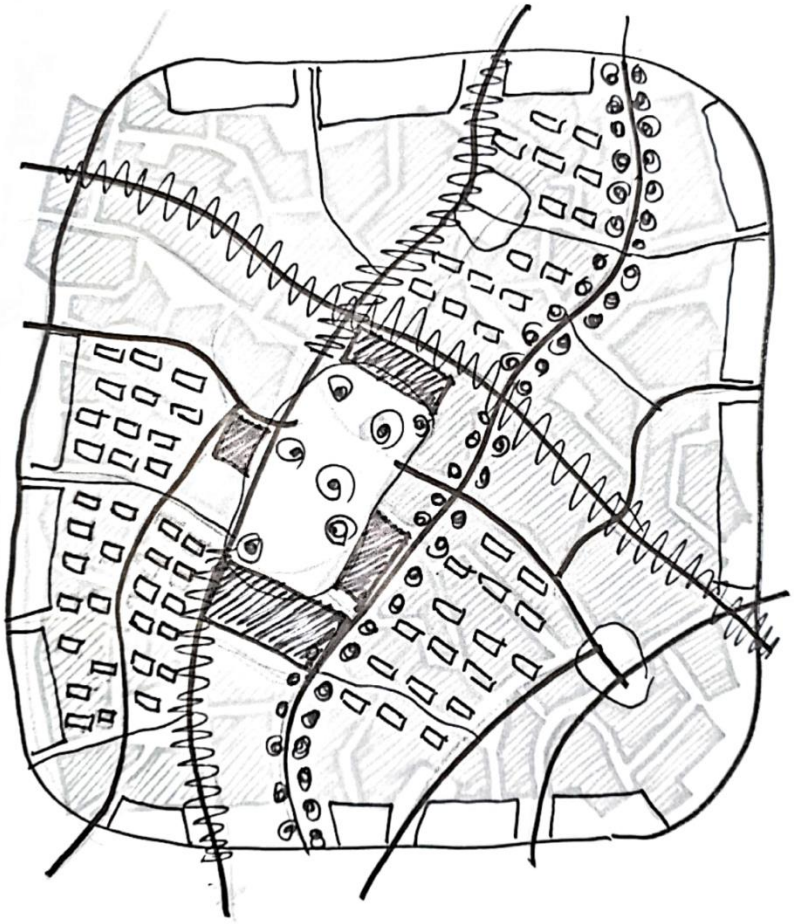

"עמוד שדרה אינו רק שרירים וחוליות, אלא משמש קשר בין מערכת העצבים, המערכת ההורמונאלית ומערכות הגוף השונות."

"השלד הירוק"

[מתוך "מרכיבי תמונת העתיד" ב"מסמך מנחה לתכנון היישוב הכפרי", מרכז המועצות האזוריות, דני קידר ואסף קשטן אדריכלים א.ב.מתכננים.]

- **חיבור ורציפות שטחים ציבוריים פתוחים. "שלד ירוק" היסטורי יישובי. "חלל ציבורי". מבטים פתוחים.**

שלד תנועה

- מרחב הליכתי: דגש על הולכי רגל, אופניים ורכב תפעולי. נגישות. קשר למרכז ולמוקדים. הצללה.
- צמצום השפעת המכונית ומיתון תנועת רכב מוטורי ביישוב. Micro-Mobility, חדשנות בתנועה, רכב אוטונומי.
- ריכוז חנייה. תח"צ. רכב שיתופי.

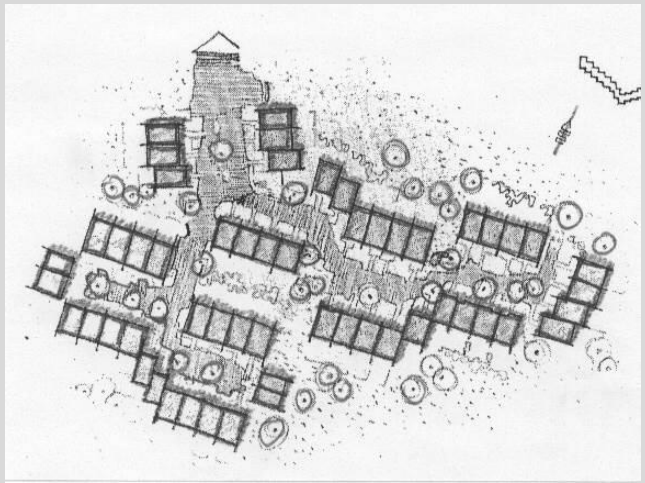

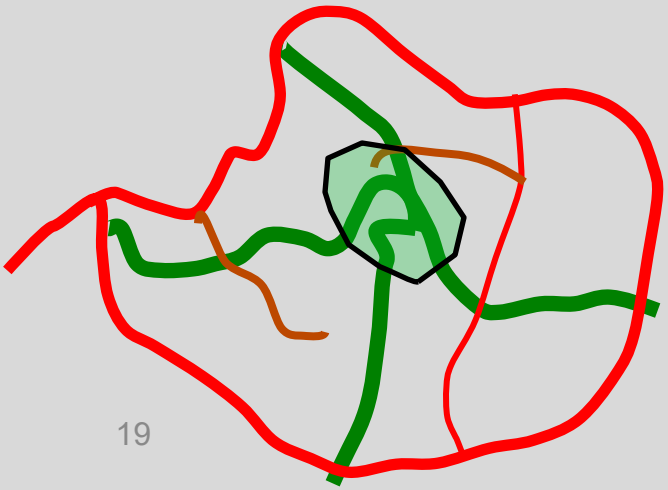

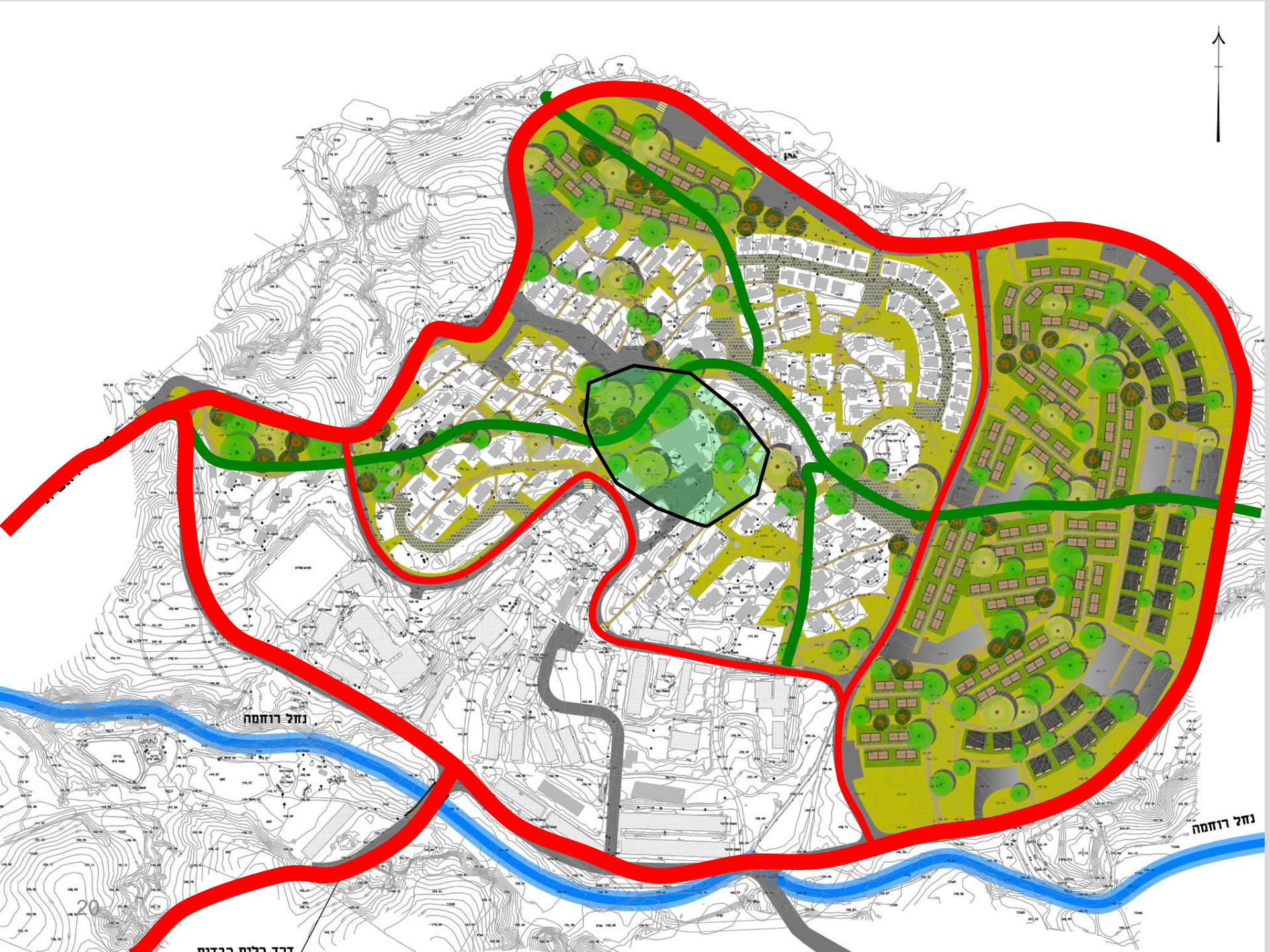
נחל רוחמה
נחל רוחמה

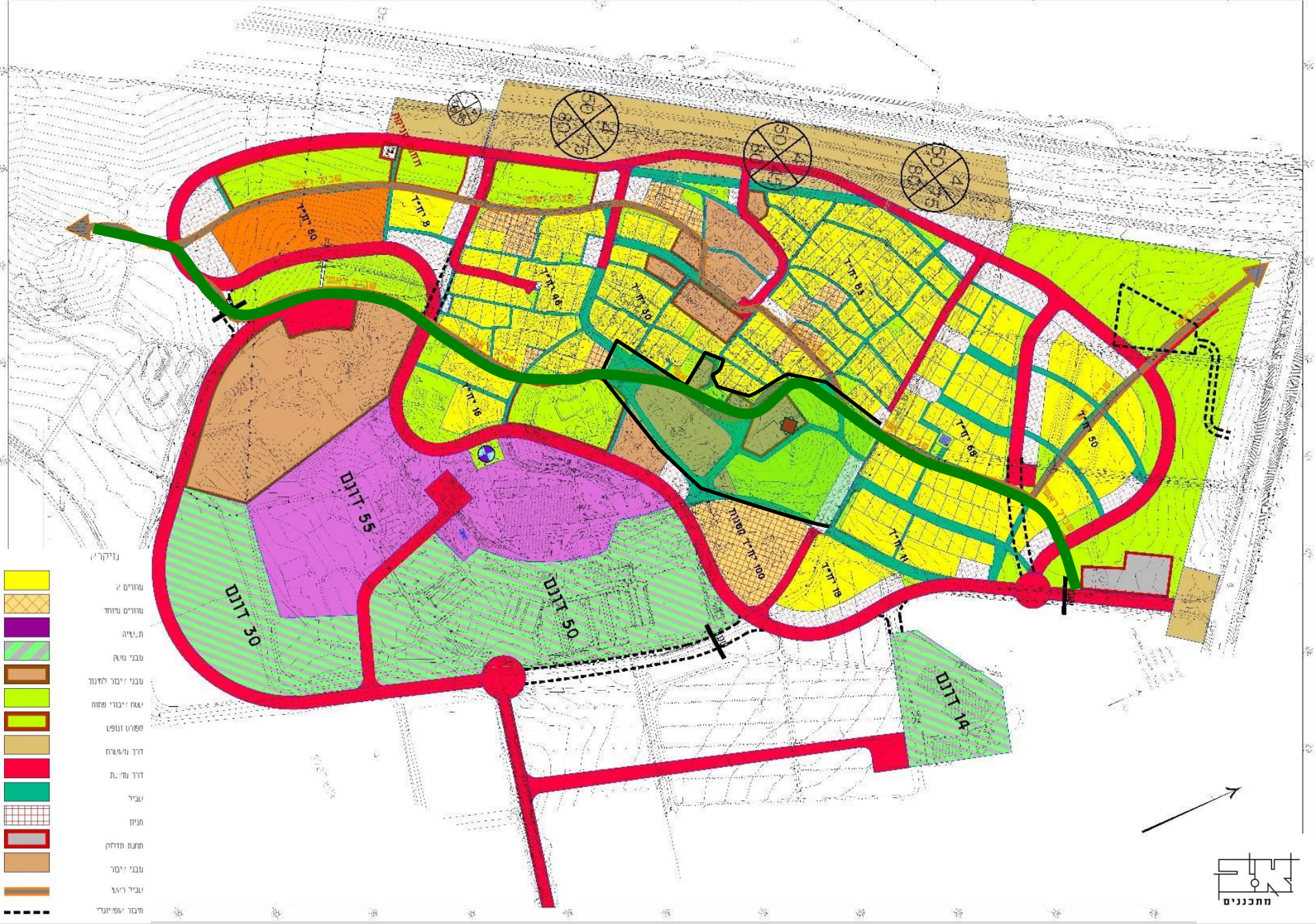

ניצנים - תכנית אב

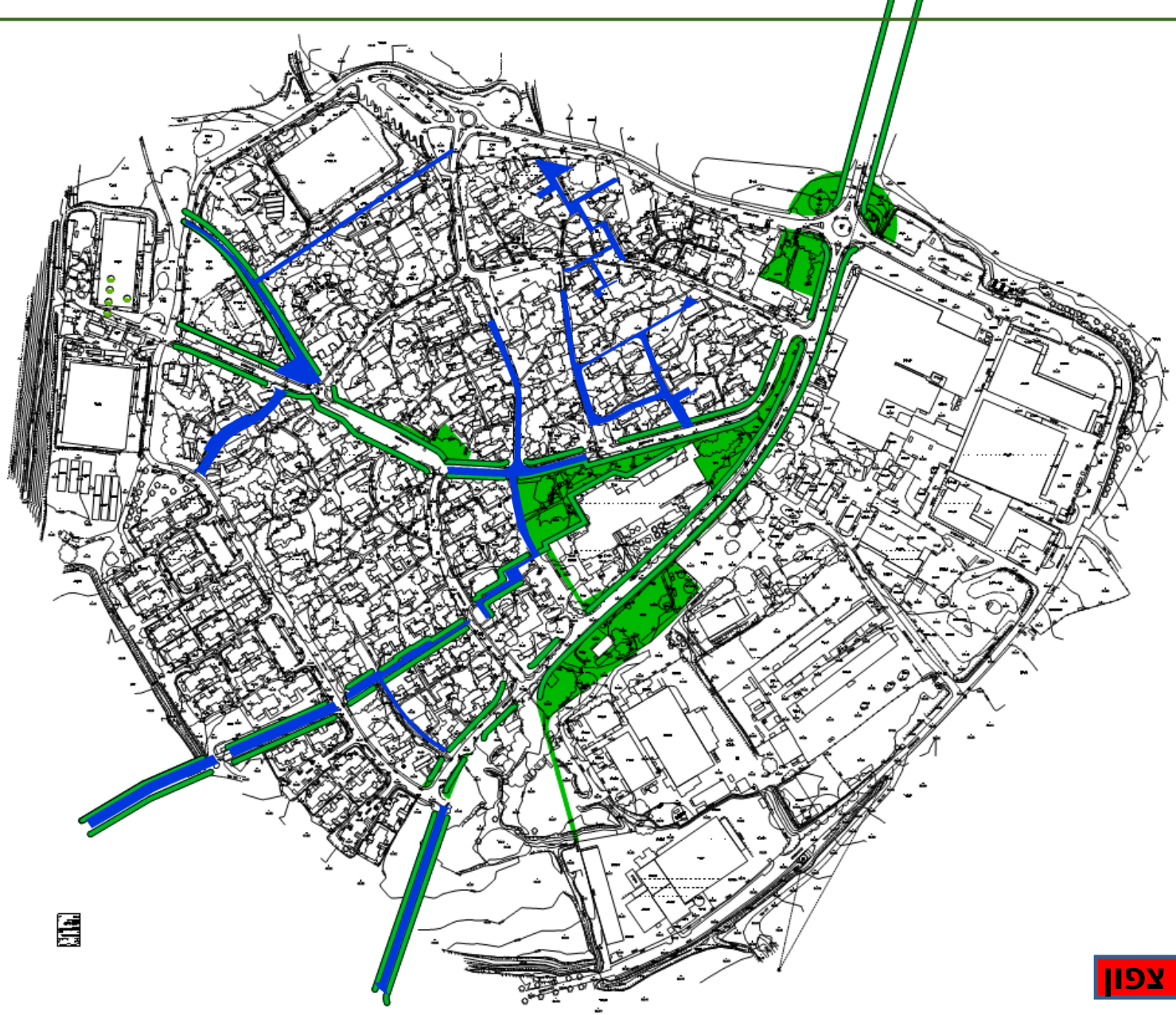

צפון

תכנית אב לקיבוץ עינת

שלד ירוק ושבילים ראשיים

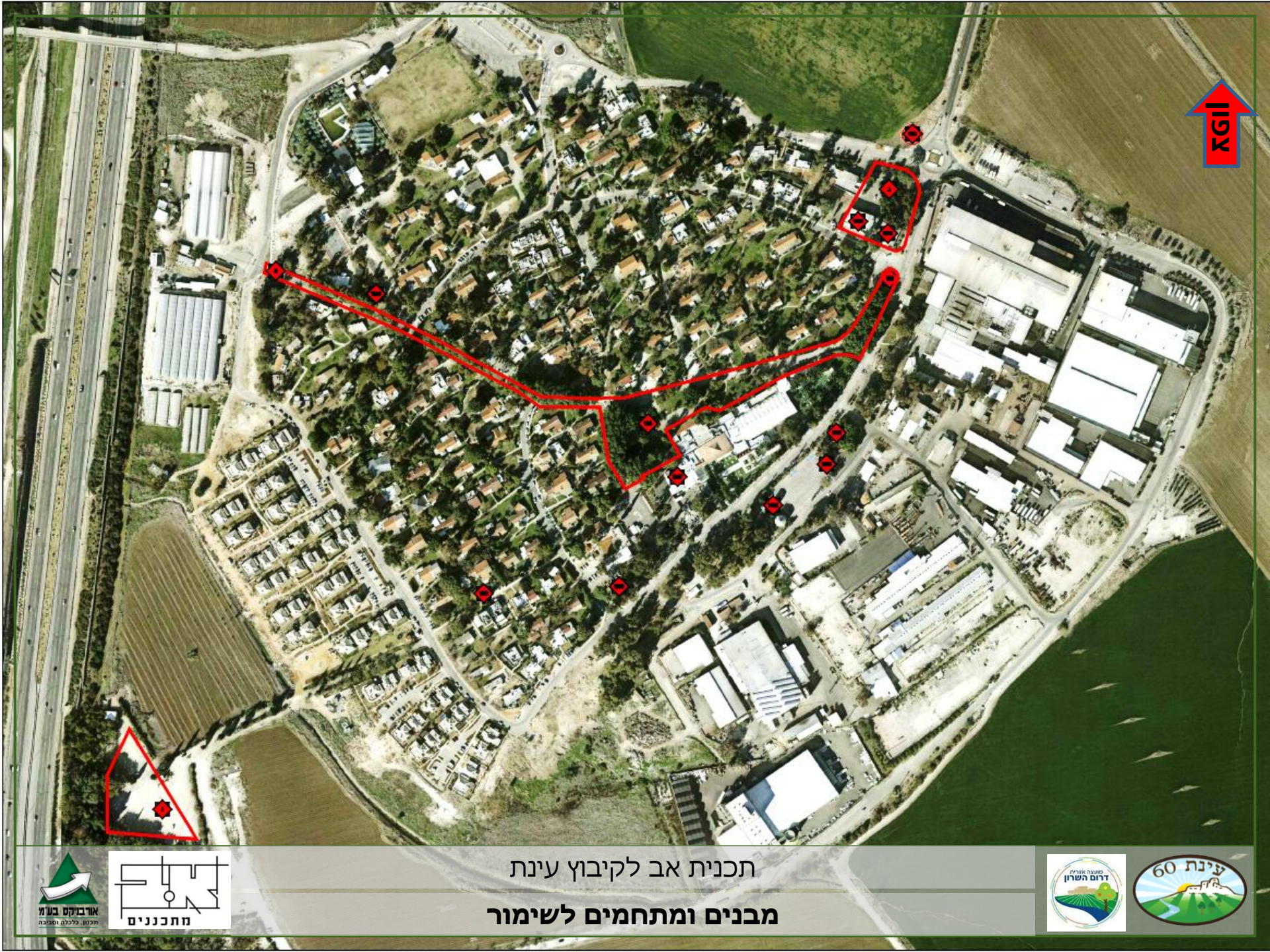

תכנית אב לקיבוץ עינת

מבנים ומתחמים לשימור

אורבניקס בע"מ
תכנון, כלכלה וסביבה

מתכננים

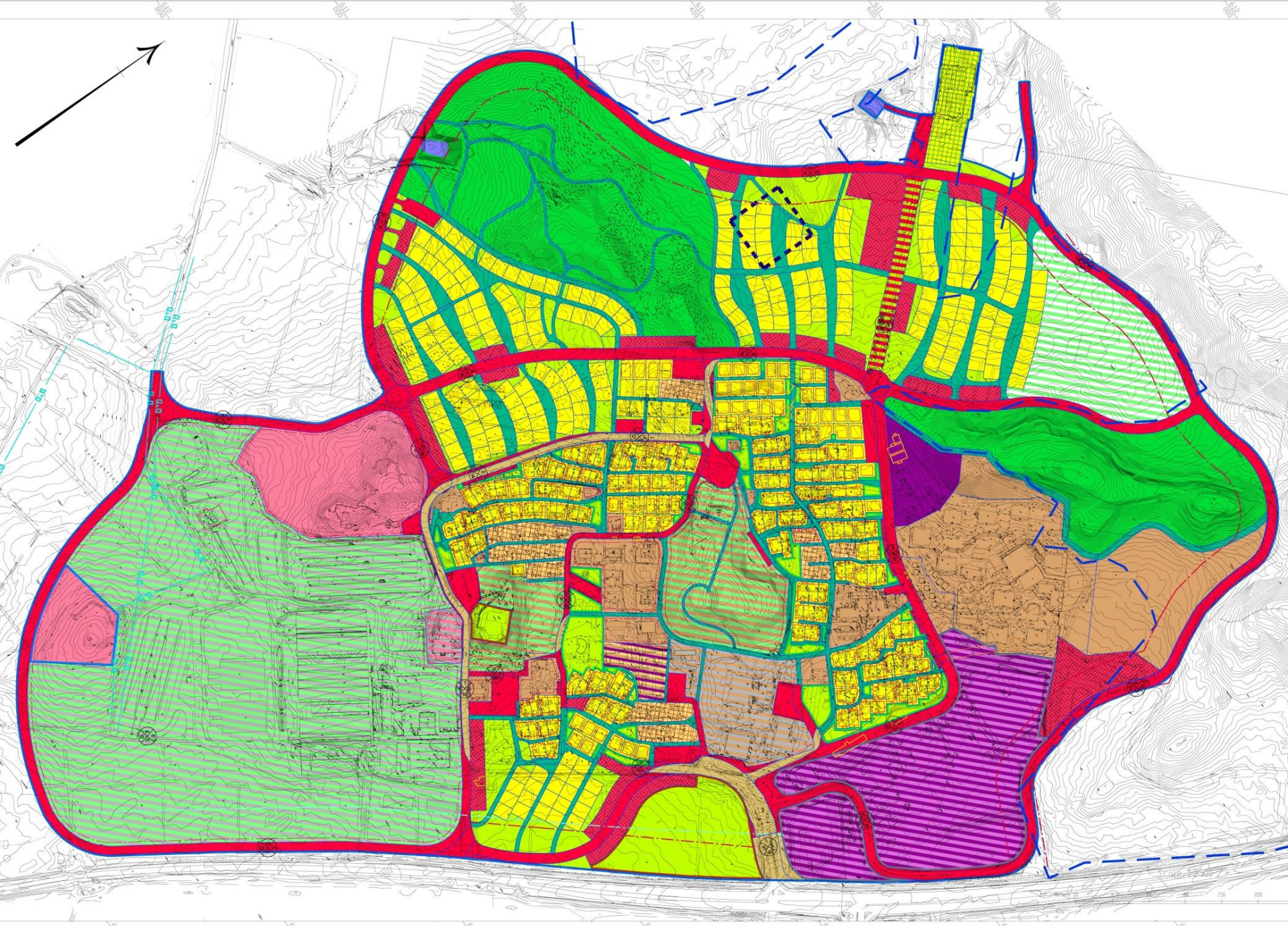

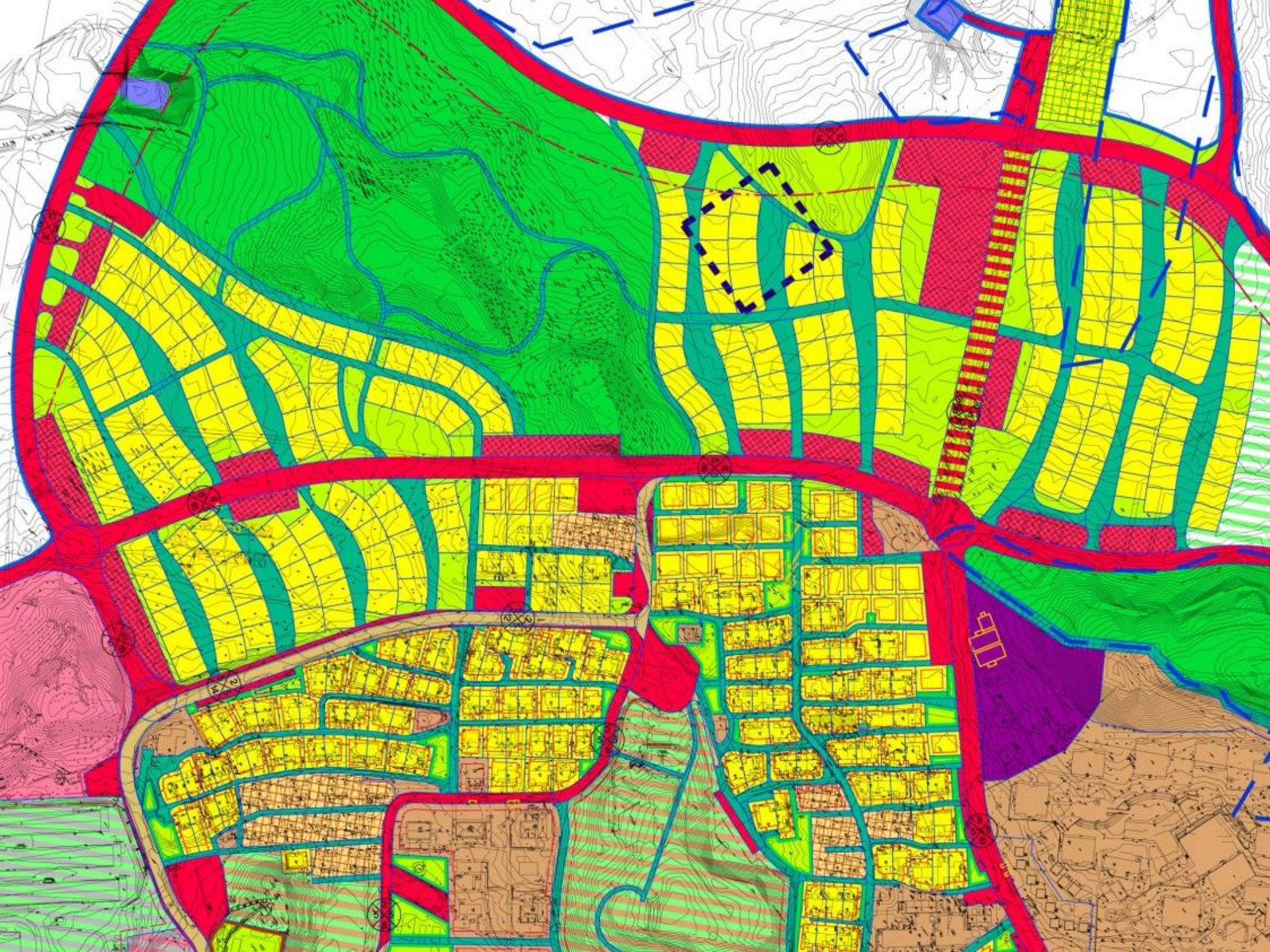

רחוב עירוני

שביל עירוני (סמטה) נתיב הליכה במעטפת בנויה

שדרה כפרית

שדרת תמרים
לזכרם של
לוחמי חטיבת "יפתח"
שנפלו בקרב על מלכיה
ביום ו' באייר תש"ח
ונקברו באדמת מעוז

מעוז חיים

שביל כפרי

מיכאל קובנר עץ בפריחה בשיכון הוותיקים

מֵאֲחוֹרֵי הַדֶּלֶת יֵשׁ שְׁבִיל
כָּתְבָה וְאִיְּרָה: גִּיל־לִי אַלוֹן קוּרִיאֵל
הוצאת הקיבוץ המאוחד

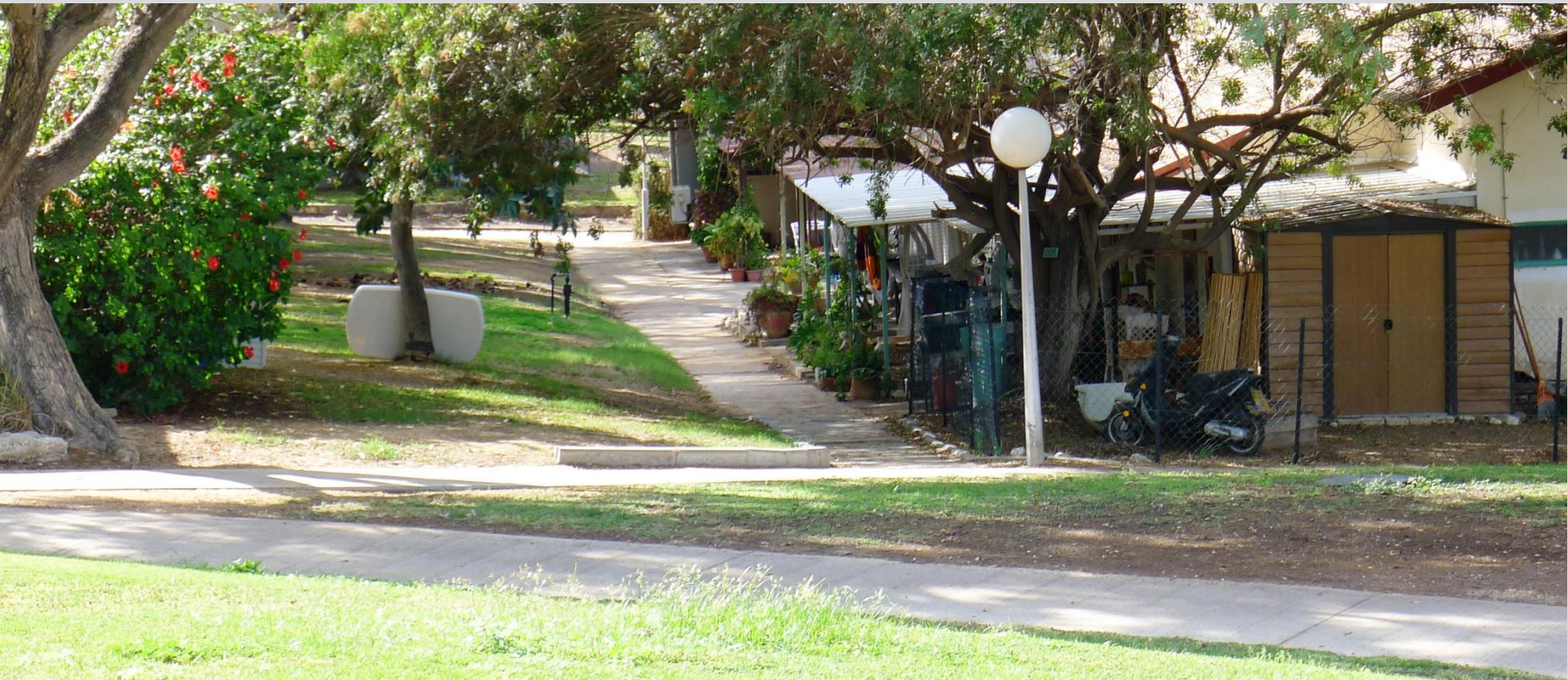

מרחב הליכתי - תנועה ונגישות

- עיקר התנועה הפנימית - הליכה, אופניים, רכב תפעולי-חשמלי.
- מיתון תנועה. צמצום השפעת המכונית.
- חדשנות בנגישות ומינוע על בסיס שבילים ושלד ירוק.
- ריכוזי חנייה, הסדרת חנייה, עמדות טעינה לרכב תפעולי.
- תחבורה ציבורית, רכב שיתופי, רכב אוטונומי.
- פתרונות ייעודיים לחירום, שירות ומצבים מיוחדים על בסיס השבילים.

* אין התאמה של הנחיות ותקנות ליישוב הכפרי. אין התאמה של תקן החנייה.

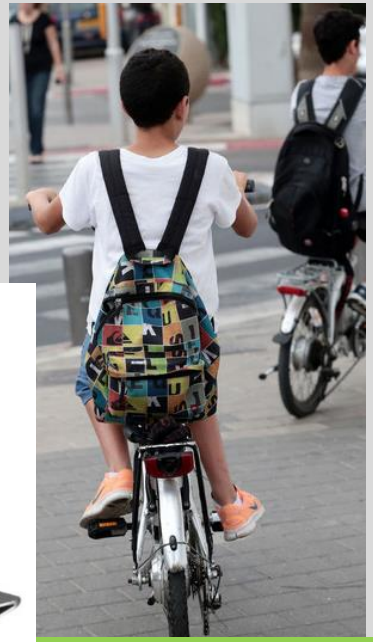

רכב תפעולי ירוק. וזוהי רק ההתחלה

מרחב הליכתי – פתרונות תנועה ונגישות

מרחב הליכתי - תנועה ונגישות

מרחב הליכתי - תנועה ונגישות

מרחב הליכתי – תנועה ונגישות. "וגר זאב עם כבש"

מרחב הליכתי – תנועה ונגישות. רחוב כפרי במרחב מגורים מצטופף

שכונת מגורים ממותנת תנועה ב-Vauban (פרבר של Freiburg גרמניה). מעטפת ירוקה ובנייה צפופה מאחוריה.

דרך משולבת. (שכונת מגורים ממותנת תנועה ב-Vauban -פרבר של Freiburg גרמניה). תנועה מותרת. חנייה – לא!

מרחב הליכתי – תנועה ונגישות. רחוב כפרי במרחב מגורים מצטופף

מרחב הליכתי – תנועה ונגישות. רחוב כפרי במרחב מגורים מצטופף

קשר קהילתי יכול להתקיים גם בצפיפות ובמפלסים. לגינון ולעצים תפקיד מרכזי ביצירת המרחב.

- **רקמת הגן הקיבוצי** יוצרת את מרחב המחייה יחד עם **שלד התנועה.**
- עיקר התנועה הוא **הליכה** יחד עם **רכב תפעולי ידידותי.**
- המרכיב העיקרי של מרחבי שכונות המגורים והמרחב הציבורי הוא **העצים והצמחייה** וקנה המידה הוא **האדם והקהילה.**
- המכונית והרכב מיועדים לשרת ואינם העיקר.
- תכנון היישוב והגן מיועד ליצור **מרחב הרמוני בשיווי משקל** בין **פרטי לקהילתי**, בין **בינוי לנוף ירוק**, בין **אנשים לרכב.**
- לכל **שלד** יש **עמוד שדרה**. לכל **תכנית** נדרש **מבנה היררכי.** מהלב הירוק הפועם לבית המגורים ולקצה השכונה והדרך ההיקפית, מדרך הגישה הראשית ועד לשביל והחלל השכונתי האינטימי.

המדרון:

- רוח החזון המוביל נמוגה, מפרשים הורדו "ומלחיה נרדמו כולם".
- אל המרחב הפרוץ נכנסו דימויים וסטנדרטים עירוניים-פרבריים.
- זהות ומורשת היטשטשו. נוצר "רעש" מרחבי.

ריפוי:

- **השבת מאפיינים קיבוציים, מורשת תכנונית.**
- **החייאת עמוד השדרה והשלד. דם חדש בעורקים.**
- **ביסוס וחיזוק המרחב ההליכתי הכפרי.**
- **שמירת אופק פתוח לחדשנות והתחדשות.**
- **חיזוק וועדת התכנון, יצירת קודקס רעיוני תכנוני ושפה מקומית.**
- **יצירת כלים מקומיים וכללים מנחים מוסכמים לכל רמות התכנון.**

דרך צלחה

מתכננים